

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6To/5/2012                     |
| Identifikačné číslo spisu: | 9511100187                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.09.2012                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Štefan Michálik          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2012:9511100187.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 27. septembra 2012 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného G. D. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T 46/2011, z 21. mája 2012 takto

### rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. sa napadnutý rozsudok z r u š u j e.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

### Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom, sp. zn. PK-2T 46/2011, z 21. mája 2012 podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodil obžalovaného G. D. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 28. decembra 2011, č. k. : VII/1 Gv 170/10-29, pre skutok obžalobou právne posúdený ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ktorý mal spáchať tým, že

dňa 19. septembra 2010 v čase okolo 17.07 hod. na úseku cesty I/50 pri obci Lovčica - Trubín v smere na mesto Žiar nad Hronom počas výkonu hliadkovej služby v rámci dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky počas kontroly dodržiavania ustanovenej rýchlosti vozidiel zastavil z dôvodu prekročenia najvyššej povolenej rýchlosti o 38 km/h v úseku mimo obce osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4, ev. č. B., ktoré v tom čase viedol C. Q., nar. XX. D. XXXX, bytom B., D. XXXX/XX, a tomuto po tom, čo zistil, že ide o priestupok spáchaný príslušníkom Policajného zboru uviedol, že musí spísať oznámenie o spáchaní priestupku a toto musí zaslať jeho nadriadenému, ale dá sa to vybaviť aj tak, že ak mu dá 10 €, tak môže ísť a nič oznamovať nebude, čo je v rozpore s ustanovením § 48 ods. 3 písm. a/, písm. i/, písm. n/ zákona č. 73/1998 Z. Z. o štátnej službe

príslušníkov Policajného zboru v znení neskorších predpisov, na čo však C. Q. nepristúpil a žiadal, aby spísal oznámenie nadriadenému.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal riadne v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pokiaľ ide o priebeh skutkového deja, senát považuje za dôveryhodnejšiu verziu, ktorú uvádzali Q. a E. a takto súdom ustálený skutkový dej je takmer totožný so skutkom obžaloby. Súd považuje za preukázanú skutočnosť, že obžalovaný po zastavení svedka Q. v súvislosti s riešením jeho priestupku v doprave od neho požadoval zaplatenie 10 €, avšak na rozdiel od obžaloby súd uvádza, že sa nepodarilo bez pochybnosti preukázať, že uvedenú sumu požadoval obžalovaný od Q. ako úplatok. Súd v odôvodnení uvádza, že obžalovaný si nechcel požadovanú sumu 10 € ponechať ako úplatok, ale zamýšľal v rámci nekorektnej kolegiálnej solidarity vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovom konaní (a tých 10 teda zrejme chcel riadne zaevidovať ako oficiálnu pokutu). Z uvedeného dôvodu sa teda podľa názoru súdu konanie obžalovaného nemôže posudzovať ako pokus prijímania úplatku. Keďže obžalovaný svojím konaním sa nesnažil zadovážiť sebe majetkový prospech vo forme úplatku a zároveň nebol preukázaný ani neoprávnený prospech inej osoby, neboli naplnené ani všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Prokurátor v odôvodnení odvolania uviedol, že sa stotožňuje s názorom súdu, že obžalovaný mohol priestupok vybaviť 3 spôsobmi - správou o objasnení priestupku (verzia obžalovaného a svedka J.), dohovorom (tvrdenie obžaloby) a v blokovom konaní (verzia súdu).

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky záver súdu v tom, že bolo možné priestupok vyriešiť blokovou pokutou považuje za nepravdepodobný. Túto verziu nespomenul obžalovaný ani svedok J..

Ak by obžalovaný mal naozaj záujem vec vyriešiť tak, ako uvádza súd, muselo by mu byť od začiatku jasné, že takéto konanie by nenapĺňalo znaky skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v dôsledku čoho by nemal žiaden logický dôvod na to, aby sa k tejto verzii nepriznal. V takomto prípade by predsa obžalovaný svojou výpoveďou už v úvodných fázach trestného konania zvrátil výsledok trestného stíhania vo svoj prospech a to bez toho, aby musel vymýšľať inú - nepravdivú verziu o tom, že od Q. žiadnych 10 € nikdy nepýtal.

Ak by sa aj stalo, že vetu o 10 €, ktoré od neho pýtal obžalovaný si Q. zle vysvetlil ako požadovanie úplatku a v skutočnosti tým myslel obžalovaný blokovo pokutu, tak práve počas tejto poznámky Q. mal obžalovaný možnosť vysvetliť mu, že jeho vetu zle pochopil. K takémuto vysvetleniu však z jeho strany nedošlo.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyslovil názor, že verzia, ktorú ako najpravdepodobnejšie ustálil súd neobstoí a konanie obžalovaného bolo vedené snahou získať od svedka úplatok za porušenie svojich povinností.

Podľa názoru prokurátora sa obžalovaný svojím konaním dopustil aj prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Nestotožnil sa s odôvodnením súdu v tomto smere, pretože na naplnenie uvedenej skutkovej podstaty postačuje preukázať, že obžalovaný konal v úmysle zabezpečiť inej osobe neoprávnený prospech. Takýto úmysel prakticky zistil samotný súd, keď konštatoval, že obžalovaný zamýšľal v rámci nekorektnej kolegiálnej solidarity vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovom konaní. Jediným vysvetliteľným dôvodom takéhoto konania (okrem prijatia úplatku) bola snaha zadovážiť tým inému - teda Q. neoprávnený prospech spočívajúci v tom, že by sa Q. vyhol riadnemu disciplinárnemu postihu, v ktorom mu hrozili oveľa závažnejšie sankcie ako 10 €.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnutý

rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie.

K odvolaniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa vyjadril obžalovaný. Uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že on žiadne povinnosti neporušil, priestupok bol riadne, zákonne vybavený spísaním správy o výsledky objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zo dňa 19. septembra 2010. Existencia a pravosť tohto dôkazu nebola v priebehu konania nikým spochybnená.

Spáchanie trestného činu odmieta, ale keby aj teoreticky došlo k tomu, že by sa zaujalo stanovisko tvrdené obžalobou a súdom o žiadaní 10 €, on z toho nemal žiadny prospech, prospech mal Q., ktorý by sa vyhol sankcii za spáchaný priestupok. Nemohol sa preto dopustiť trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Poukázal na postup Q. v tom, že neoznámil bezprostredne nadriadeným spáchanie priestupku, ale vyčkával, ako bude postupovať a keď zistil, že nebude pustený z miesta priestupku, začal útočiť na obžalovaného. Vylučuje možnosť, že by spáchanie priestupku chcel vybaviť dohovorom, pretože by konal nezákonne a bol by riešený nadriadeným v disciplinárnom konaní. V priebehu konania nebolo preukázané, že sa stal skutok, ktorý mu je kladený za vinu. Odvolanie prokurátora vychádza len z určitej miery pravdepodobnosti a preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Preskúmal rozsudok aj z toho hľadiska, či v konaní nedošlo k takým chybám, ktoré neboli odvolaním vytykávané, ale mohli by odôvodňovať podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Pezinku podal obžalobu na tom skutkovom základe, že

dňa 19. septembra 2010 v čase okolo 17.07 hod. na úseku cesty I/50 pri obci Lovčica - Trubín v smere na mesto Žiar nad Hronom počas výkonu hliadkovej služby v rámci dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky počas kontroly dodržiavania ustanovenej rýchlosti vozidiel zastavil z dôvodu prekročenia najvyššej povolenej rýchlosti o 38 km/h v úseku mimo obce osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4, ev. č. B., ktoré v tom čase viedol C. Q., nar. XX. D. XXXX, bytom B., D. XXXX/XX, a tomuto po tom, čo zistil, že ide o priestupok spáchaný príslušníkom Policajného zboru uviedol, že musí spísať oznámenie o spáchaní priestupku a toto musí zaslať jeho nadriadenému, ale dá sa to vybaviť aj tak, že ak mu dá 10 €, tak môže ísť a nič oznamovať nebude, čo je v rozpore s ustanovením § 48 ods. 3 písm. a/, písm. i/, písm. n/ zákona č. 73/1998 Z. Z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru v znení neskorších predpisov, na čo však C. Q. nepristúpil a žiadal, aby spísal oznámenie nadriadenému.

Z odôvodnenia obžaloby, odôvodnenia rozsudku vyplýva, že nie sú pochybnosti o tom, že skutok sa stal tak, ako je popísaný v obžalobe, ale s rozdielnymi názormi a vyhodnotením dôkazov ohľadne toho, že na čo bolo určených 10 €, ktoré si mal vypýtať obžalovaný od C. Q..

Podľa obžaloby G. D. uviedol C. Q., že musí spísať oznámenie o spáchaní priestupku a toto musí zaslať jeho nadriadenému, ale dá sa to vybaviť aj tak, že ak mu dá 10 €, tak môže ísť a nič oznamovať nebude.

Súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že fakt, že obžalovaný žiadal od sv. Q. peniaze v sume 10 € potvrdzujú 2 priame dôkazy, a to výsluch svedka Q. (...a potom mi povedal, že keď mu dá desinu, tak že môže ísť) a výsluch svedkyne O. E. (...keď mu dá 10 euro, že môže ísť bez oznámenia). To, že došlo k vypýtaniu peňazí možno dôvodiť i z vyjadrenia svedka Q. k obžalovanému a svedkovi J. a z obsahu reakcie obžalovaného na toto vyjadrenie svedka Q.: „...tu je pekne v piči, keď tu bystrickí, dopraváci alebo policajti berú od policajtov peniaze“. Vtedy obž. D. reagoval slovami: „...ja som si žiadne peniaze od teba nepýtal...“. Tento fakt je preukázaný výpoveďou obžalovaného a ďalšími 2 priamymi

svedeckými výpoveďami. Pričom súd nemá pochybnosti o tom, že uvedené skutočnosti v danom čase a na danom mieste odzneli. Vzhľadom na závažnosť ich obsahu a dosah, aký by mali na postavenie obžalovaného, sa súdu javí reakcia obžalovaného s miernym, pokojným tónom, bez ďalších konsekvencií, ako neadekvátne pre prípad, že by bol obžalovaný svedkom Q. nepravdivo osočený z brania peňazí. Naopak súd má za to, že práve toto vyjadrenie Q. by bolo zaznamenané v správe o objasňovaní priestupku, avšak len v prípade, ak by malo povahu nepravdivého obvinenia policajtov v hliadkovej službe z pýtania peňazí.

Z výroku obžaloby, jej odôvodnenia vyplýva a z odôvodnenia rozsudku je nesporné, že obžalovaný žiadal od kolegu C. Q. 10 €.

Rozdielny názor obžaloby a súdu je ale na to, na aký účel obžalovaný eurá žiadal.

Podľa obžaloby ich žiadal od C. Q. na to, že nebude spisovať oznámenie o spáchaní priestupku a zasielať ho jeho nadriadenému a keď mu dá 10 €, môže odísť. Takéto konanie obžalovaného je v rozpore s ustanovením § 48 ods. 3 písm. a/, písm. i/, písm. n/ zák. č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru v znení neskorších predpisov, na čo však C. Q. nepristúpil a žiadal, aby spísal oznámenie nadriadenému.

Súd konanie obžalovaného vyhodnotil tak, že vykonané dôkazy jednoznačne nepreukazujú, že obžalovaný chcel touto sumou dosiahnuť majetkovú výhodu. Vyslovil názor, že súd tak, ako napokon i prokurátor v odôvodnení obžaloby sa prikláňa k tomu, že obžalovaný zamýšľal v rámci nekorektnej kolegiálnej solidarity vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovom konaní.

Rozdielny názor obžaloby a súdu na to, na čo mala byť určená suma 10 €, ktorú mal obžalovaný od C. Q. žiadať, vytvára rozdielny názor prokuratúry na dôvod vyžiadania si sumy 10 €.

Podľa obžaloby sa obžalovaný dopustil protiprávneho konania, ktoré naplnilo zákonné znaky skutkových podstat prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu.

Podľa vyhodnotenia dôkazov súdom, obžalovaný sa trestného činu nedopustil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný a z tohto dôvodu súd obžalovaného podľa § 285 písm. a/ Tr. por. spod obžaloby pre skutok uvedený v obžalobe oslobodil.

Z obžaloby aj rozhodnutia súdu vyplýva, že skutok sa stal.

Nie je úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v tomto konaní vyhodnocovať vykonané dôkazy. Najvyšší súd Slovenskej republiky ale musí poukázať na to, že dôvody rozhodnutia súdu podľa § 168 Tr. por. musia byť presvedčivé, jasné, zrozumiteľné, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné. Pri hodnotení dôkazov súdy musia postupovať v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, ktorá je upravená v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por. pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Z ustanovenia § 168 a uvedených zásad trestného konania vyplýva, že súd v odôvodnení rozsudku je povinný uviesť, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenie, akými úvahami sa spravoval pri

hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, ktorá však neznamená možnosť ľubovôle pri ich hodnotení. Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Podľa zásady bezprostrednosti súd môže pri rozhodovaní prihliadať len na tie dôkazy, ktoré v konaní vykonal a ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania.

Súd v odôvodnení rozsudku vyvodil záver, že obžalovaný predmetný priestupok mohol vybaviť 3 spôsobmi, a to zákonnou cestou - správou o objasnení priestupku, t. j. oznámením veci nadriadenému alebo dohovorom alebo v blokovaní konaní.

Na to, že obžalovaný chcel vybaviť priestupok v blokovaní konaní nebol v priebehu prípravného konania hlavného pojednávania produkovaný žiadny dôkaz. Obžalovaný aj vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora vylučuje, že by chcel takto vybaviť predmetný priestupok. Takýto záver súdu je preto v rozpore so zásadami trestného konania zakotvenými v § 2 ods. 12, § 2 ods. 19 Tr. por. Súd si pri svojich úvahách ohľadne možnosti vyriešenia priestupkov a hlavne dôvodoch ich riešenia alebo neriešenia odporuje. Nezaujíma jednoznačné stanovisko. Nevysporiadal sa v odôvodnení rozhodnutia s otázkou, že prečo uveril výpovediam svedka C. Q. a O. E., keď na druhej strane z výpovedi svedkov Ing. N. T. a mjr. Mgr. I. E. vyplýva (ako to sám konštatuje), že fotografické snímky boli dokumentované v číselnom poradí a ich svojvoľné vymazanie by bolo zjavne preukázateľné.

V odôvodnení rozhodnutia zjavne vypadlo slovo „by“ bolo zjavne preukázateľné. Súd na jednej strane uvádza dôvody, prečo obžalovaný nechcel získať majetkový prospech a na druhej strane neberie do úvahy, čo by mohlo nastať, keby došlo k vymazaniu údajov dokumentujúcich priestupok.

S týmito skutočnosťami sa súd musí vysporiadať v rámci ďalšieho dokazovania a odôvodnenia rozhodnutia.

Podľa § 285 Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak

a/ nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,

b/ skutok nie je trestným činom,

c/ nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný,

d/ obžalovaný nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný,

e/ trestnosť činu zanikla, alebo

f/ prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2.

Prvostupňový súd obžalovaného oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. s tým, že sa skutok nestal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožňuje s postupom špecializovaného trestného súdu a jeho konštatovaním, že skutok sa nestal. V predchádzajúcej časti odôvodnenia Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil názor, že skutok sa stal. Rozdielny názor obžaloby a špecializovaného trestného súdu je na vyhodnotenie následku, ale nie na ostatnú časť skutku.

Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený. Skutkom v trestnom konaní je súhrn skutkových okolností popísaných v jednotlivých aktoch páchatel'a, nie ich právne posúdenie. Teória a prax nechápe totožnosť skutku len ako úplnú zhodu medzi

skutkovými okolnosťami popísanými v obžalobe a vo výroku rozsudku súdu. Stačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami. Následok nemusí byť vždy zhodný v obžalobe a rozsudku. Medzi obžalobou a rozsudkom môže byť zhoda v konaní pri rozdielnom následku alebo môže byť zhoda v následku, pri rozdielnom konaní môže byť zhoda aspoň čiastočná za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach, ktorými sa rozumejú najmä skutkové okolnosti charakterizujúce konanie alebo následok z hľadiska právnej kvalifikácie, ktorá prichádza do úvahy. Tieto podmienky sú v danom prípade splnené a preto nemohol súd, ak sa obvinený dopustil konania opísaného v obžalobe (s iným názorom, na následok) a skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný sa stal, nemožno obžalovaného oslobodiť spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a/ Tr. por. Skutočnosť, že neboli naplnené ďalšie znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu (následok a úmyselné zavinenie je dôvodom na oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por.) skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný sa stal, ale nie je trestným činom.

V ďalšom konaní špecializovaný trestný súd musí napraviť pochybenia, ktorých sa dopustil, musí vyhodnotiť dôkazy v súlade s vykonanými dôkazmi a až po doplnení dokazovania v naznačenom smere, odstránení rozporov, bude môcť vo veci správne a v súlade so zákonom rozhodnúť.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.